

SISÄLLYS

TOIMINTAAN VAIKUTTAVAT LINJAUKSET JA STRATEGIAT	3
1 Kuopion lukiokoulutuksen visio ja tehtävä.....	3
2 Lukuvuoden strategiset painopisteet	3
2.1 Kasvatus- ja koulutuspoliittinen ohjelma	3
2.2 Opetussuunnitelmatyö.....	3
2.3 Lukiokoulutuksen laatustrategia	3
LUKUVUODEN TAVOITTEET JA NIITÄ TUKEVAT TOIMENPITEET.....	4
3 Laadukas oppiminen.....	4
3.1 Opintojen toteuttaminen	4
3.2 Digitaalisuuden hyödyntäminen.....	5
3.2.1 Digitaaliset oppimisympäristöt.....	5
3.2.2 Etä- ja verkko-opiskelu.....	6
3.3 Oppimisen tuki.....	6
3.4 Opintojen saavutettavuus	7
4 Opiskelijoiden hyvinvointi	8
4.1 Opinto-ohjaus	8
4.2 Ryhmänohjaus	9
4.3 Opiskeluhoito	10
4.4 Muut tukitoimet	11
4.5 Turvallisuus ja yhdenvertaisuus	12
4.6 Opiskelijoiden osallisuus toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä	13
4.7 Hyvinvointia edistävä lukioyhteisön toiminta	14
5 Henkilöstö.....	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
5.1 Henkilöstön osaaminen ja sen kehittäminen	15
5.2 Työhyvinvointi ja sen kehittäminen	17
5.3 Henkilöstön osallisuus toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä	17
6 Sidosryhmäyhteistyö ja kumppanuudet.....	17
6.1 Yhteistyö toisten lukioiden kanssa	18
6.2 Muu oppilaitos- ja työelämäyhteistyö.....	18
6.3 Kansainvälinen yhteistyö	18
6.4 Yhteistyö huoltajien kanssa	19

6.5 Muu yhteistyö.....	20
ORGANISOITUMINEN	21
7 Organisoituminen ja johtaminen.....	21
7.1 Johtamiskäytänteet ja toiminnan suunnittelu	21
7.2 Tiimit ja työryhmät	21
7.3 hankkeet	23
8 Resurssit.....	23
8.1 Talous.....	23
8.2 Henkilöstö.....	24
8.3 Fyysinen oppimisympäristö.....	24
8.4 Tieto- ja viestintätekniikka	25
ARVIOINTI	26
9 Toiminnan laadun arviointi.....	26
9.1 Opetuksen ja oppimisen laadun arviointi.....	26
9.2 Työyhteisön toiminnan laadun arviointi.....	26
9.3 Johtamisen laadun arviointi	27
9.4 Sidosryhmäyhteistyön laadun arviointi	27
9.5 Muut arvioinnit ja mittaukset.....	27
LUKUVUODEN 2025–2026 TAPAHTUMAT.....	28

TOIMINTAAN VAIKUTTAVAT LINJAUKSET JA STRATEGIAT

1 KUOPION LUKIOKOULUTUKSEN VISIO JA TEHTÄVÄ

Kuopion lukiokoulutuksen visio

Kuopion lukiot ovat laatulukioita, joissa kasvetaan yhdessä avarakatseisiksi ja empaattisiksi yhteiskunnan jäseniksi. Opiskelija oppii tunnistamaan ja kehittämään omia vahvuuksiaan niin, että hän uskoo omiin mahdollisuuksiinsa toteuttaa unelmiaan.

“Nuori elää Kuopion lukioissa elämänsä parasta aikaa.”

Kuopion lukiokoulutuksen tehtävä

Kuopion lukiokoulutuksen tehtävänä on tarjota laadukasta ja monipuolista lukiokoulutusta oppivelvollisuusikäisille.

2 LUKUVUODEN STRATEGISET PAINOPISTEET

Kuopion lukiotoimessa määritellään yhteiset strategiset painopisteet. Jokainen lukio määrittelee lisäksi omia tavoitteitaan lukuvuositasoisesti omien painotusalueidensa kautta.

2.1 KASVATUS- JA KOULUTUSPOLIITTINEN OHJELMA

Lukiokoulutuksen rakenteeseen ja hallintoon liittyvät muutokset tukevat Kasvatus- ja koulutuspoliittisen ohjelman toimintasuunnitelmaksi luodun Kuopion lukioden yhteinen toimenpidesuunnitelma 2035 -asiakirjan tavoitteiden toteutumista. Suunnitelma toimii pitkän ajan kehittämissasiakirjana lukioden toiminnanohjauksessa ja laadunhallinnassa sekä verkostoratkaisun taustavisiona.

2.2 OPETUSSUUNNITELMATYÖ

Lukuvuonna 2025–2026 perehdymme lukiokoulutuksen oppimisen tuen muutoksiin, luomme paikalliset käytänteet ja otamme ne käyttöön.

Kehitämme edelleen Kuopion lukioden työelämä- ja korkeakouluviikkoa ja järjestämme sen keväällä 2026.

2.3 LUKIOKOULUTUKSEN LAATUSTRATEGIA

Opetus- ja kulttuuriministeriö julkaisi vuonna 2022 *Lukiokoulutuksen laatustrategian*, jonka tavoitteena on edistää lukiokoulutuksen laatu- ja toiminnan kehittymistä sekä luoda yhdensuuntaiset periaatteet laadunhallinnalle ja sen johtamiselle lukiokoulutuksessa vuoteen 2030 mennessä. Strategian linjausten tavoitteena on palvella kehittämistyötä sekä laadukasta oppimista. Lukiokoulutuksen laatustrategiassa on nimetty **lukiokoulutuksen laatutekijät**, jotka ovat laadukas oppiminen, hyvinvointi ja osallisuus, kehittyvä toimintakulttuuri sekä saavutettava lukiokoulutus.

Vakiinnutamme laatustrategian tavoitteiden mukaisen ja laatuhankeissa kehitetyn laatutyön osaksi Kuopion lukiokoulutuksen toimintakulttuuria. Lukioiden yhteinen laatutyöryhmä jatkaa työskentelyä. Työryhmän vetäjänä toimii Päivi Kiiski.

Osana Laatuapila-hanketta Viisiapila-verkosto kehitti vertaisarviointijärjestelmän. Arvioinnin avulla tarkastelemme yhdessä toimintamme vahvuuksia ja kehittämisalueita. Vertaisarvioinnissa painotetaan erityisesti koulutuksen laatua edistäviä ydinalueita, kuten johtamista, oppimisen tukea, opettajien osaamisen kehittämistä sekä hyvinvoinnin ja osallisuuden vahvistamista. Vertaisarviointi toteutettiin ensimmäisen kerran keväällä 2025 ja sitä jatketaan lukuvuonna 2025–2026.

LUKUVUODEN TAVOITTEET JA NIITÄ TUKEVAT TOIMENPITEET

3 LAADUKAS OPPIMINEN

3.1 OPINTOJEN TOTEUTTAMINEN

Kuopion lukioissa panostetaan korkeatasoiseen, motivoivaan opetukseen ja nähdään oppiminen sekä yksilöllisenä että yhteisöllisenä prosessina. Tavoitteena on, että opiskelija kokee omistavansa oman oppijuutensa eli on vastuullinen ja aktiivinen toimija oppimisprosessin aikana. Oppimista tuetaan jatkuvan ja monipuolisen arvioinnin keinoin.

Lukiokoulutuksen oppimisympäristöt mahdollistavat monipuolisten ja ajanmukaisten työskentelymenetelmien käyttämisen. Yhteisöllisten oppimisen menetelmien käyttöä sekä luokkahuoneiden ulkopuolella tapahtuvaa oppimista kehitetään edelleen. Aineenopettajat vastaavat omalta osaltaan aineensa opiskelutaitojen opettamisesta ja harjaannuttamisesta.

Lukioiden opetus toteutuu pääsääntöisesti monimuotoisena kontaktiopetuksena. Kontaktiopetuksen rinnalla etä- ja verkko-opetus lisää opiskelijan mahdollisuuksia joustaviin opintoratkaisuihin ja laajentaa opetustarjontaa. Itsenäiset opintosuoritukset toteutetaan pääasiassa Kuopion lukioiden yhteisen verkkotarjottimen kautta.

Yksilöllisiä opintopolkuja vahvistetaan lukioiden yhteistä kurssitarjotinta ja verkkotarjotinta kehittämällä sekä monipuolisen korkea-asteen kanssa tehtävän yhteistyön avulla. Erityis- tai painotuslinjoilla opiskeleville sekä kahden tutkinnon opiskelijoille räätälöidään sekä ryhmäkohtaisia että henkilökohtaisia opintopolkuja.

Kallaveden lukion ensimmäisen vuosikurssin ryhmät on jaettu kuuteen ryhmänohjausryhmään, joissa on noin 28 opiskelijaa/ryhmä. Ensimmäisen vuosikurssin opiskelijaryhmien opetuksessa painottuu 2. jaksossa tiimimäinen oppiminen. Tiimitaitojakson tarkoituksena on opetella sekä opiskelussa että työelämässä

tarvittavia tiimitaitoja. Tiimitaitojaksolla opiskelijat jaetaan ryhmittäin (25A-25F) 4–5 hengen ryhmiin. Ryhmäjako tehdään mahdollisesti Belbinin tiimiroolitestiä hyödyntäen. Työskentely jakson aikana tapahtuu monissa aineissa näissä ryhmissä.

Kallaveden lukion bisneslinja aloittaa neljännen vuoden, uudessa ryhmässä aloittaa syksyllä yhteensä 26 opiskelijaa. Bisneslinjan tavoitteena on auttaa opiskelijoita löytämään omat vahvuutensa ja vahvistaa yritystoiminta-, talous-, vuorovaikutus- ja työelämätaitoja, kielitaitoa sekä vahvistaa opiskelijan jatko-opintovalmiuksia. Kussakin jaksossa on yksi syventävä opintojakso, joka liittyy yrittäjyyteen, työelämä- tai taloustaitoihin. Bisneslinjan opiskelijat osallistuvat linjan markkinointiin esim. vierailemalla Kuopion yläkoulussa sekä avointen ovien päivänä koululla. Valinta vuoden 2026 bisneslinjalle tapahtuu päättötodistuksen ja ryhmähaastattelujen perusteella. Keväällä 2026 valinnasta vastaavat Jari Ukkonen, Marika Heiskanen, Laura Ikäheimo ja Pirpa Luomala.

Bisneslinjan opintosuunnitelma sisältää monipuolisen valikoiman kansainvälisen liiketoiminnan, yrittäjyyden, vuorovaikutustaitojen ja vieraiden kielten kurseja. Opiskelijalla on mahdollisuus bisneslinjalla perustaa oma yritys ja oppia monia yrittäjyyteen liittyviä taitoja ja tietoja. Bisneskurssilaisille tarjoutuu mahdollisuus tiiviiseen yhteistyöhön paikallisten yritysten kanssa eri opintojaksoilla sekä TYKO-viikolla. Linjan käyneelle opiskelijalle myönnetään opinnoistaan erillinen todistus ja lukioaikaisia suorituksia voidaan mahdollisesti hyväksi lukea jatko-opinnoissa.

Viidennen jakson alussa huhtikuussa 2026 toteutetaan kaikkien Kuopion lukioden yhteinen Työelämä- ja korkeakouluviikko (TYKO). Ensimmäisen vuoden opiskelijat harjoittelevat työelämätaitoja ja tutustuvat erilaisiin asiantuntijatyötehtäviin joko konkreettisesti työpaikoilla tai ohjatusti virtuaalisesti. Toisen (ja kolmannen/neljännen) vuoden opiskelijat puolestaan tutustuvat korkea-asteen tarjontaan ja opiskeluun korkea-asteella. Tarkoitus on, että kukin opiskelija suorittaa jonkin yliopisto- tai amk-kurssin. Opinnot ovat joko verkossa tapahtuvia tai lähiopetuksena toteutettavia.

3.2 DIGITAALISUUDEN HYÖDYNTÄMINEN

3.2.1 Digitaaliset oppimisympäristöt

Käytössä olevien digitaalisten oppimisympäristöjen on tarkoitus tukea oppimisprosessia monipuolisesti. Ympäristöt antavat mahdollisuuden toteuttaa oppijalle itselleen sopivia oppimistyyplejä, mikä mahdollistaa elinikäisen oppimisen taitojen omaksumisen opettajan ohjauksessa. Digitaalisten oppimisympäristöjen toimintaa seurataan ja kehitetään opettajilta ja opiskelijoilta saatujen palautteiden perusteella. Kehittäminen voi kohdistua ympäristön valintaprosessiin, ympäristön ominaisuuksiin ja koulutustarpeiden täyttämiseen.

Opiskelijoiden riittävä taitotaso hyödyntää lukioden digitaalisia oppimisympäristöjä ja digitaalisia kokeita varmistetaan heti lukion alussa suoritettavalla OP12-opintojaksolla. Lukio-opintojen aikana opiskelijan tietoja ja taitoja kehitetään ohjaavan arvioinnin avulla. Digitaaliset oppimisympäristöt tukevat opettajan työtä oppijan monipuolisessa arvioinnissa ja ohjauksen tarpeen määrittelyssä. Pedagogisesti mielekkäällä tavalla digitaalisia ympäristöjä hyödyntäen opiskelija löytää itselle sopivia oppimisen tapoja ja keinoja arvioida oppimaansa myös lukion jälkeen.

Opiskelijoiden käytössä olevat oppimateriaalit ovat pääosin digitaalisia. Verkko-oppimisympäristöinä Kuopion lukioissa käytössä ovat Teams ja Moodle.

Lukuvuoden 2025–2026 aikana panostetaan erityisesti opettajien tekoälyosaamisen kehittämiseen. Toimintansa aloittavan tekoälytiimin tarkoituksena on jatkaa Kuopion lukiotoimen opettajien kouluttamista tekoälyn käyttöön tarjoamalla kouluille koulutuksia sekä jokaiselle opettajalla mahdollisia, mutta vapaaehtoisia tekoälytyöpajoja. Lisäksi tiimi rakentaa lukuvuoden aikana opettajille suunnatun tekoälytukisivuston, josta jokainen opettaja voi saada konkreettisia ohjeistuksia oman ja opiskelijoiden työn ohjaamiseen tekoälyn käytön osalta. Kuopion lukiotoimen tekoälytiimiin kuuluvat pedagogiset valmentajat Matti Lähtevänoja ja Riikka Korosalmi, sekä Marjo Martikainen, Anne Pitkänen ja Mirja Visuri.

Pelillisyyttä lukioon -hankkeessa (OPH) tavoitteena on 1) lukiokoulutuksen oppimisympäristöjen kehittäminen pelillisiä elementtejä hyödyntämällä, 2) opiskelijoiden tulevaisuustaitojen vahvistaminen sekä opiskelumenetelmien rikastaminen pelillisyyden, pelilukutaidon ja pelinkehityksen avulla ja 3) pelillisyyttä, pelinlukutaitoa ja pelinkehitystä tukevien materiaalien ja opintokokonaisuuksien tuottaminen osaksi lukion digitaalisten taitojen oppimisen polkua huomioiden opetussuunnitelma, tuntikehys ja oppimisanalytiikka. Hanke jatkuu vuoden 2025 loppuun ja sen rahoituksella toteutetaan mm. pedagogisten valmentajien toteuttamia koulutuksia. Hankekoordinaattorina toimii Matti Lähtevänoja.

3.2.2 Etä- ja verkko-opiskelu

Kuopion lukioissa panostetaan opiskelijoiden etäopiskelutaitojen kehittämiseen ja tukemiseen. Näitä teemoja käsitellään mm. OP12- ja OP11- opintojaksoilla. Tukena toimivat lukuvuonna 2024–2025 käyttöön otetut etäopiskelijan ja hybridiopetuksen oppaat.

Kuopion lukioiden yhteisen verkkotarjottimen ohjatut ja aikataulutetut, mutta omatahtiset opintojaksot lisäävät opiskelijan mahdollisuuksia joustavan opintopolun rakentamiseen. Verkko-opintoina suoritettavissa ovat lähes kaikki valtakunnalliset pakolliset ja valinnaiset opintojaksot, ja opintoihin ilmoittaudutaan opinto-ohjaajan kautta. Lukuvuonna 2025–2026 verkkotarjottimen kehitystyö jatkuu, tavoitteena mm. verkko-opintojen keskeytymisten vähentäminen ja lukuvuonna 2024–2025 aloitetun kesätarjonnan toteutuksen arviointi. Verkkotarjotinryhmän vetäjänä toimii Ensio Vatanen ja muut jäsenet ovat Aurora Hansen, Tiina Kaljunen ja Jutta Mäkisalo.

3.3 OPPIMISEN TUKEA

Opiskelijan oppimisen tuki lukiossa on kaikkien opiskelijoiden oikeus ja toteutuu koko opetushenkilöstön yhteistyönä. Aineenopettajat huomioivat erilaiset tuen tarpeet käyttämällä monipuolisia opetuksen ja arvioinnin menetelmiä. Tukiopetusta tarjotaan eri muodoissa: mahdollisia ovat tukipajat, tukikurssit ja opettajien tarjoamat yksilölliset tukiopetuskerrat sekä samanaikaisopettajuus joko aineenopettajien yhteistyönä tai aineenopettajan ja erityisopettajan yhdessä toteuttamana.

Lukion erityisopetus on ensisijaisesti pedagogista tukea, joka kohdistuu oppimaan oppimiseen, oman oppimistyylin löytämiseen sekä itsetunnon vahvistamiseen oppijana. Erityisopettaja antaa tukea oppimisvaikeuksiin, ei yksittäisten aineiden opetusta tai tukiopetusta. Erityisopettaja antaa yksilöohjausta opiskeluteknikoihin, tekee lukemisen, kirjoittamisen ja matemaattisen osaamisen valmiuksia mittaavia testejä sekä tukee opiskelijaa esimerkiksi tehtävissä ja työskentelyn aikataulutuksessa. Yhteistyö

aineenopettajien, opinto-ohjaajien, hyvinvointialueen työntekijöiden, huoltajien sekä opiskelijan hyvinvointia tukevien verkostojen kanssa on keskeinen osa lukion erityisopettajan työnkuva.

Lukuvuoden alussa erityisopettaja kartoittaa perusopetuksesta siirtyvien opiskelijoiden tuen tarpeet lukio-opintoihin yhdessä nuorten sekä huoltajien kanssa. Erityisopettaja käy läpi 1. vuositason opiskelijoiden tekemän Niilo Mäki Instituutin DigiLukiseulan ja kutsuu seulassa huomioita saaneet opiskelijat haastatteluun. Huomioiden ja haastattelun perusteella erityisopettaja voi ohjata ja suositella opiskelijalle Niilo Mäki Instituutin lukemis- ja kirjoittamistaitojen yksilötestiä. Lukemis- ja kirjoittamistaitojen yksilötesti toteutetaan yhdessä erityisopettajan kanssa ja opiskelijan kanssa sovitaan mahdollisista opiskelun tukitoimista. MAY01-opintojaksolla toteutetaan lähtötasotesti.

Opiskelun tukitoimia voivat olla esimerkiksi lisääjän mahdollisuus koetilanteissa sekä painetut oppimateriaalit ja oppikirjat opiskelun tukena. Opiskelun tukitoimet kirjataan opiskelijan oppimisen Wilmaan Tuki-välilehdelle ja oppimisen tuen suunnitelmaa päivitetään sekä täydennetään opiskelijan ja erityisopettajan yhteisissä tapaamisissa. Erityisopettaja opastaa ja tekee opiskelijan kanssa mahdolliset erityisjärjestelyiden hakemukset ylioppilaskirjoituksia varten.

Lukuvuonna 2025–2026 Kuopion lukioissa työskentelee yhteensä seitsemän erityisopettajaa. Erityisopettajista viisi työskentelee Kuopion kaupungin päivälukioissa, yksi LUPA-pajatoiminnan parissa ja yksi Kuopion aikuislukiossa sekä TUVA-opetuksessa.

Kallaveden lukiolla tarjotaan mahdollisuutta sekä aineenopettajien antamaan tukiopeutukseen että tukipajoihin. Tukiopeutukseen varataan resurssi koulun tuntikehyksestä.

Kallaveden lukion erityisopetusresurssi lukuvuonna 2025 - 26 on noin 7 erityisopettajatyöpäivää viikossa. Kallaveden lukion erityisopettajana toimii Annulotta Marjanen ja 2 päivän verran Inka Turunen.

Lisäksi oppimisen tukea annetaan samanaikaisopetuksella. Lukuvuoden aikana yhdeksän aineenopettajaa toimii samanaikaisopettajina eri oppiaineiden tunneilla. Opetuksesta saatujen kokemusten pohjalta samanaikaisopetusta kehitetään edelleen.

Lukio-opiskelijoiden oppimisen tuen kehittäminen ja vahvistaminen (OPH). Hankkeen päämäärä on luoda Kuopion lukioissa yksilöllisesti räätälöity samanaikaisopettamisen malli, jonka avulla voidaan vastata paremmin erilaisten oppijoiden akateemisiin ja sosioemotionaalisiin tarpeisiin. Erityinen huomio kiinnitetään Kuopion lukioissa vallitseviin erityispiirteisiin, kuten opettajien ja oppilaiden väliseen vuorovaikutukseen. Hankkeen tarkoituksena on antaa opettajille tietoja, taitoja ja työkaluja, joilla he voivat tukea oppilaita yksilöllisesti ja samalla edistää yhteisöllisyyttä. Pidemmällä aikavälillä tavoitteena on myös vähentää koulupudokkuutta ja parantaa yleistä hyvinvointia Kuopion lukioympäristössä. Tavoitteena on kehittää lukioden toimintakulttuuria ja pedagogisia käytänteitä, jotka tukevat yksilöllisen oppimisen strategiaa. Hankkeen vastuurehtorina toimii Mika Strömberg. Hanke päättyy 31.12.2025.

3.4 OPINTOJEN SAAVUTETTAVUUS

Kuopion lukioissa jokaisella opiskelijalla on mahdollisuus kasvaa, oppia ja osoittaa oppimaansa. Opintojen saavutettavuutta Kuopion lukioissa varmistetaan monin eri tavoin:

- Jatkuvan oppimisen periaate ohjaa lukiokoulutuksen käytännön työtä ja toimintaa. Opiskelijoita kannustetaan ottamaan vastaan ja pohtimaan uusia ja innostavia asioita avoimin mielin läpi koko elämänsä.
- Oppimisympäristöjen ja opetusmateriaalien sekä työskentelymenetelmien valinnassa huomioidaan monenlaisten oppijoiden taustat ja tarpeet.
- Opiskelijoiden opintojen ja työskentelyn ohjaamisessa huomioidaan yhdenvertaiset opiskelumahdollisuudet.
- Digitaaliset ympäristöt ovat helppokäyttöisiä kaikille käyttäjille, myös eri tavoin toimintarajoitteisille tai ikääntyneille opiskelijoille.
- Opetusmateriaalin valinnassa kiinnitetään huomiota siihen, että materiaali on kielitietoista ja kuvastaa moninaista yhteiskuntaa.
- Lukioden fyysinen saavutettavuus on hyvä ja kulkuyhteydet ovat toimivat.

4 OPISKELIJOIDEN HYVINVOINTI

4.1 OPINTO-OHJAUS

Kuopion lukioissa ohjaus on koko oppilaitoksen henkilöstön yhteistä työtä. Päävastuu ohjauksen käytännön järjestämisestä sekä kokonaisuuden suunnittelusta ja toteutuksesta on opinto-ohjaajilla. Lukuvuonna 2025–2026 jokaisessa lukiossa työskentelee 1–3 päätoimista opinto-ohjaajaa.

Lukioden opinto-ohjaus toteutuu henkilökohtaisena ohjauksena, pienryhmäohjauksena sekä luokkamuotoisena ohjauksena. Henkilökohtaista ohjausta on saatavissa tarpeen mukaan omalta opinto-ohjaajalta. Ohjaus on prosessi ja opintovalintoja tai niiden muutoksia tehdessä myös koulutus- ja uraohjauksen näkökulma on aina läsnä. Lukioden opinto-ohjaajat osallistuvat osaltaan yhteisölliseen opiskelijahuoltotyöhön ja tekevät yhteistyötä opiskelijahuollollisiin tai opetuksen järjestämiseen liittyvien asioiden osalta eri toimijoiden kanssa (erityisopettaja, terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi jne.) niin koulun sisällä kuin ulkopuolellakin. Sidosryhmäyhteistyö niin korkea-asteen, työelämän kuin julkishallinnon tahojen kanssa on myös tärkeä osa opinto-ohjaajien työtä. Opinto-ohjaajat ohjaavat ja neuvovat opiskelijoita myös ylioppilaskirjoituksiin liittyvissä kysymyksissä ja ilmoittautumisessa.

Opinto-ohjauksessa on kaksi pakollista opintojaksoa, *OP01 Minä opiskelijana* ja *OP02 Jatko-opinnot, työelämä ja tulevaisuus*. Niiden toteutuksessa on erilaisia käytänteitä lukioittain. Opinto-ohjauksen tunneilla on vierailijoita niin koulun oman henkilöstön osalta kuin ulkopuoleltakin, ja koulutukseen ja työelämään liittyvää tietoutta tarjoillaan opiskelijoille messuilla, koulutusalaesittelyissä ja muissa tapahtumissa. Mahdollisuuksien mukaan opiskelijat osallistuvat lukioaikana myös ainakin yhden päivän työelämään tutustumispäivään. Lukion päättövaiheessa opinto-ohjauksen tunneilla käsitellään mm. yhteishakuun, valmistumiseen ja omaan taloudenpitoon liittyviä teemoja sekä välivuoden ja kansainvälistymisen mahdollisuuksia. Osa tunneista voidaan järjestää pienryhmäohjauksena.

Laatuapila-hankkeessa (2023–2024) määriteltiin ja kuvattiin lukiokoulutuksen ydinprosessit. Ohjaus on yksi viidestä lukiokoulutuksen ydinprosesseista. Onnistuneella ohjauksella on suuri vaikutus, sillä pystytään ehkäisemään syrjäytymistä ja pitkällä aikavälillä vahvistamaan työllisyyttä. Ohjauksen ydinprosessi on jaettu ohjaukseen 1) lukio-opintojen alussa, 2) aikana, 3) ja päättymisvaiheessa sekä 4) jälkiohjaus opintojen päättymisen jälkeen. Tavoitteena on ollut kuvata laadukas ohjaus koko opintojen ajan määrittelemällä ohjauksen tavoitteet ja työnjako selkeästi sekä kehittää mittareita ja indikaattoreita ohjauksen arvioimiseen – järjestelmällisen arvioinnin pohjalta toimintatapoja voidaan kehittää. Ohjauksesta vastaavat opinto-ohjaajien lisäksi koko oppilaitoksen henkilökunta sekä tukisidosryhmät.

Kallaveden lukion opinto-ohjaajina toimivat Annika Jonninen, Anne Sivén sekä osa-aikaisena (3 päivää viikossa) Mirva Palviainen. Opinto-ohjauksen työnjako on sovittu lukuvuoden alussa ja sen toteutumista tarkastellaan lukuvuoden aikana.

Opinto-ohjausta järjestetään henkilökohtaisena ohjauksena, pienryhmäohjauksena sekä luokkamuotoisena ohjauksena. Henkilökohtaista ohjausta on saatavissa tarpeen mukaan omalta opinto-ohjaajalta. Kaikki toisen vuositasen opiskelijat haastatellaan kevätlukukauden aikana. Kaikki kolmannen ja neljännen vuositasen opiskelijat käyvät vähintään yhdessä ohjauskeskustelussa abivuoden aikana. Pienryhmäohjausta järjestetään tarpeen mukaan.

Ohjaukseen sisällytetään myös tietotekniikan ohjaus (OP12) ensimmäisen vuoden opiskelijoille. Aineryhmillä on omat ohjaussuunnitelmansa, jotka löytyvät ope-Intrasta.

4.2 RYHMÄNOHJAUS

Ryhmäohjauksen kehittämisryhmä jatkaa toimintaansa lukuvuonna 2025–2026. Lukuvuoden tavoitteita ovat ryhmäohjaustoiminnan kehittäminen edelleen, yhteisen suunnittelun tehostaminen sekä opiskelijoiden ryhmäytymisen tukeminen. Ryhmän vastuurehtorina toimii Ensio Vatanen.

Keskustan lukioissa jokaiselta vuositasolta on valittu kaksi ryhmäohjauskoordinaattoria ja viherkampukselta yhteensä kaksi koordinaattoria. Ro-koordinaattorit toimivat työparina opintovuosittain. Kaikkien ro-koordinaattoreiden tapaaminen järjestetään kolme kertaa lukuvuoden aikana.

Kallaveden lukion ryhmäohjauskoordinaattorit ovat Laura Ikäheimo ja Sanna Parni (1. vsk.), Jaana Kivipato ja Eero Ruokolainen (2. vsk) sekä Mika Leikas ja Tapio Uusitalo (3. vsk).

RO-koordinaattorit

- teemoittavat ryhmäohjaukset jaksoittain
- kutsuvat koolle oman opintovuoden ryhmäohjaajat ja toimivat yhteyshenkilöinä, mutta kaikki ryhmäohjaajat ovat osallistuvat suunnittelutyöhön (tehtävien delegointi)
- kunkin opintovuoden ryhmäohjaajat kokoontuvat yhden kerran jaksossa
- perehdyttävät uudet ryhmäohjaajat lukuvuoden alussa
- koko kaupungin koordinaattorit tapaavat vuositasoittain kolme kertaa lukuvuodessa
- kehittävät työn arvioinnin mittareita (esimerkiksi ryhmäohjausläsnäolojen seuraaminen)

- tekevät muuta kehittämistyötä (kirjallisuuteen tutustuminen ja sopivien koulutusten kartoittaminen)

Ro-tuokioiden yhteisiä teemoja lukuvuonna 2025–2026 ovat

- 1. vuositaso: koulun käytänteet, ryhmäytyminen, lukiolaiseksi kasvaminen
- 2. vuositaso: juhlat, ajanhallinta, motivaatio
- Abit: juhlat, stressinhallinta, ajanhallinta

Pitkiä, puolen tunnin mittaisia ryhmänohjauksia pidetään kymmenen kertaa vuodessa. Ensimmäisen vuositason opiskelijoille pidetään lisäksi välitunnin mittaiset ryhmänohjaustuokiot viikoittain. Tarvittaessa näitä voidaan pitää myös muille opiskelijoille (esim. TYKO-viikon tiedotusasiat).

Lukiokohtaiset ryhmänohjaajien tapaamiset päätetään lukioittain (1 kerta/jakso) ja näissä tapaamisissa suunnitellaan yhdessä jakson ryhmänohjausten sisältö.

Lukuvuonna 2025–2026 suunnitellaan ryhmänohjauksen valinnainen opintojakso, jonka suoritettuaan opiskelija saa 2 opintopistettä kolmen lukiovuoden ajalta (opintojakso OPx). Suunnittelua varten kootaan ro-koordinaattoreiden keskuudesta työryhmä, johon kuuluu myös rehtori / rehtoreita sekä opinto-ohjaajien edustaja. Opintojakso otetaan käyttöön syksyllä 2026.

Ryhmänohjaustoiminnan kehittämisessä tehdään yhteistyötä *Meijän lukio* -hankkeen kanssa.

Kallaveden lukiossa ryhmänohjaajat ovat aktiivisesti mukana ensimmäisen vuoden opiskelijoiden ryhmäytymisessä (oma iltapäivä), vanhojen päivän ja penkkareiden suunnittelussa ja toteutuksessa. Ensimmäisen vuoden opiskelijoiden ryhmänohjaajat opettavat omaa ryhmäänsä ainakin ensimmäisessä jaksossa.

Ryhmänohjaajat seuraavat oman ryhmänsä opiskelijoiden poissaoloja säännöllisesti ja puuttuvat niihin sekä tekevät yhteistyötä huoltajien kanssa. Viikoittain lähetetään ryhmänohjaajan tiedote opiskelijoille.

Kevätlukukaudella ryhmänohjaustuokioita hyödynnetään myös TYKO-viikkoon valmistautumiseen yhdessä opiskelijoiden kanssa.

4.3 OPISKELUHUOLTO

Kuopion kaupungin lukion opetussuunnitelman mukaiset opiskeluhoitopalvelut pitävät sisällään kuraattorin, opiskelijaterveydenhuollon ja psykologin palvelut, jotka on mitoitettu siten, että opiskelija pääsee tarvittaessa keskustelemaan henkilökohtaisessa tapaamisessa joko kuraattorin tai psykologin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä tai kiireellisessä asiassa samana tai seuraavana päivänä. Opiskeluhoitopalveluja järjestetään osin lukioden tiloissa ja ne toimivat pääosin ajanvarausperiaatteella. Opiskeluhoitopalveluista tiedotetaan lukioden opinto-oppaissa, Wilmassa ja koulun kotisivuilla, ja toimijat esittäytyvät lukuvuosittain uusille opiskelijoille opitunneilla.

Kuopion kaupungilla on **lukiotoimen opiskeluhoitopalvelun kehittämisryhmä**, joka koordinoi lukioden opiskeluhoitopalvelun toimintaa. Ryhmän vetäjänä toimii opinto-ohjaaja Miika Raudaskoski. Lukioden omat yhteisölliset opiskeluhoitoryhmät arvioivat lukion opiskeluhoitopalvelun toteutumista. Kehittämisryhmän valmisteleva päivitetty malli "Toimintaohje poissaoloihin ja opintojen etenemättömyyteen Kuopion

lukioissa” otetaan käyttöön lukuvuoden alussa. Yksilökohtaista opiskeluhoollon tarvetta arvioidaan jatkuvasti mm. opiskelumenestyksen, erityisen tuen tarpeen ja mahdollisen muun huolen perusteella. Ryhmänohjaajat seuraavat opiskelijoiden poissaoloja ja opintojen etenemistä ja ovat keskeisessä roolissa tässä arvioinnissa. Kuopion lukioilla on yhteinen opiskeluhoolltosuunnitelma, jossa kerrotaan tarkemmin, kuinka opiskeluhoollto toimii Kuopion lukioissa.

Kallaveden lukion yhteisöllinen opiskeluhoolltoryhmä KALOR vastaa oppilaitoksen opiskeluhoollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista. Ryhmää johtaa rehtori ja siihen kuuluvat terveydenhoitaja, koululääkäri, kuraattori, psykologi, erityisopettaja, opinto-ohjaajat sekä opettajien, opiskelijoiden ja hoolltajien edustajat. Ryhmän tehtävänä on suunnitella ja arvioida lukion yhteisöllistä opiskelijahoolltotyötä. Ryhmä kokoontuu 5 kertaa lukuvuoden aikana ja toimii laatimansa vuosikellon mukaisesti. KALOR käsittelee mm. sekä opiskelijoille tehtävän tulokyselyn tulokset että uusimman kouluterveydstutkimuksen tulokset. Lukuvuoden 2025 - 26 painopisteeksi KALOR on asettanut itselleen tavoitteeksi positiivisen ilmapiirin, motivaation ja työrauhan tukemisen.

Lukiopsykologi Tarja Rouhiainen on tavattavissa Kallaveden lukiolla noin kolmena päivänä viikossa. Lukiopsykologin työn tavoitteena on tukea opiskelijoiden psyykkistä hyvinvointia. Lukiopsykologiin voi ottaa yhteyttä esimerkiksi stressin, masennuksen, ahdistuneisuuden, yleisen pahan olon tai ihmissuhteisiin liittyvien erilaisten kriisien vuoksi. Tarvittaessa lukiopsykologi ohjaa opiskelijan jatkohoolltoon.

Kallaveden lukion kuraattorina toimii Elisa Repo. Kuraattori on tavattavissa lukiolla noin kolmena päivänä viikossa. Kuraattori auttaa opiskelijoita mm. elämönhallintataitoihin, ihmissuhteisiin, toimeentuloon ja muihin opiskeluedellytysten ylläpitoon liittyvissä asioissa.

Terveydenhoitaja, kuraattori ja lukiopsykologi osallistuvat OP1-opintojakson oppitunnille, vähintään ensimmäisen vuositason vanhempainiltaan sekä opettajien viikkopalaveriin kerran kunkin jakson aikana (pääsääntöisesti jakson ensimmäinen viikkopalaveri).

Kallaveden lukiolla ei ole edelleenkaan tarpeeksi työtiloja opiskeluhoollon palvelujen riittävän toteuttamisen kannalta. Opiskeluhoollon palveluista kuraattori ja psykologi ovat tavattavissa koululla, mutta heille ei ole työtiloja tarpeeksi. Terveydenhoitajan ja koululääkärin palvelut sijaitsevat pääterveysasemalla. Kallaveden lukio on ainoa keskustan suurista lukioista, jossa kouluterveydenhoolltopalvelut eivät sijaitse koulun tiloissa. Kallaveden lukiolle on laadittu tilasuunnitelma, jolla asia saataisiin korjattua, mutta hanke ei ole etenemässä toistaiseksi. Asiaan koetetaan saada edelleen muutosta.

YOH! – Yhteisöllisen opiskeluhoollon kehittämishanke (OKM). Yhteisöllisen opiskeluhoollon vahvistaminen ja kehittäminen Kuopion kaupungin perusopetuksessa ja lukio-opetuksessa hanke päättyi kesällä 2025. Hankkeen tuotoksena jäivät käyttöömme esimerkiksi opiskeluhoollon vuosikello sekä [Yhteisöllinen opiskeluhoollto -materiaalit](#).

4.4 MUUT TUKITOIMET

Lupa-pajan toimintaa jatketaan lukuvuonna 2025-2026 Lupaus-hankkeen rahoituksella (Lupaus – Kuopion lukiopajan kokonaisvaltaisen valmennusmallin kehittämishanke (ESR+)).

Lupa-paja on lukiokoulutuksen vahvimpia tukimuotoja, jonka tavoitteina on lukio-opintojen keskeyttämisen ennaltaehkäisy ja lukio-opiskelun kokonaisvaltainen eteenpäinvieminen. Valmennuksellisenä tavoitteena on nuoren sosiaalinen vahvistaminen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukemiseksi. Tavoitteena on, että opiskelija on pajalla yhden lukiojakson verran, minkä jälkeen hän palaa omaan lukioonsa jatkamaan opintojaan.

Opiskelija voi toimintakykynsä mukaisesti käydä pelkästään pajaopinnoissa tai suorittaa yhtä aikaa opintojaksoja omalla lukiollaan. Lukio-opinnot pajalla noudattavat lukioiden yleistä opetussuunnitelmaa. Jokainen opiskelija etenee oman opinto-ohjaajan kanssa laaditun henkilökohtaisen oppimissuunnitelmansa mukaisesti. Lukio-opintoja ohjaavat aineenopettajat. Lupa-pajan opinto-ohjaaja auttaa opintojen suunnitteluun liittyvissä asioissa ja erityisopettaja oppimiseen liittyvien haasteiden ratkaisussa. Pajan henkilökunta arvioi tapauskohtaisesti jokaisen nuoren tuen tarpeen ensimmäisen jakson loppupuolella.

Oppivelvollisuuslakiin liittyvää ohjausta Kuopion lukioille tarjoavat oppivelvollisuuskordinaattori Loviisa Silmäri ja oppivelvollisuusasiantuntija Maiju Honkanen. He auttavat ja ohjaavat oppivelvollisuuteen liittyvissä kysymyksissä yleisellä tasolla sekä opiskelijakohtaisesti. Työskentely lukioiden henkilöstön kanssa on konsultatiivista ja ennakoivaa. Oppivelvollisuuskordinaattori ottaa vastaan oppivelvollisuuden keskeyttämishakemukset, jos keskeytyksen perusteet ovat terveydelliset tai opiskelijan elämäntilanteeseen liittyvät muut painavat syyt. [Oppivelvollisuus - Kuopio](#)

4.5 TURVALLISUUS JA YHDENVERTAISUUS

Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että yhdenvertaisuus toteutuu ja Kuopion lukioilla on yhteinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Opiskelijoiden hyvinvoinnin ja opiskelukyvyyn edistäminen ja niiden tukeminen on koko oppilaitoksen henkilöstön tehtävä.

Kuopion lukioiden opiskeluhuoltosuunnitelmassa on kuvattu toimia turvallisuuden ja yhteisöllisyyden edistämiseksi. Opiskelijat perehdytetään tiloihin ja välineisiin opintojen alussa. Tilojen siisteydestä ja tarkoituksenmukaisuudesta huolehditaan yhteistyössä koulukiinteistön henkilöstön ja opiskelijoiden kanssa. Puutteista kerätään palautetta ja niihin reagoidaan. Esteettömyys ja saavutettavuus huomioidaan tilojen suunnittelussa ja käytössä. Toimintaan liittyvät vaarat on arvioitu jokaisessa lukiossa ja niitä ehkäistään suunnitelmallisesti.

Kaikille lukioille on nimetty turvavastaavat, ja jokaisessa koulukiinteistöissä toimii oma turvallisuusryhmä, joka vastaa turvallisuussuunnitelman laatimisesta ja päivittämisestä. Turvallisuusryhmä suunnittelee ja toteuttaa lukuvuosittaiset pelastusharjoitukset sekä henkilöstön koulutukset.

Lukuvuonna 2025–2026 saatetaan loppuun kriisisuunnitelman päivitystyö, päivitetään myös Kuopion lukioiden järjestyssäännöt sekä laaditaan turvallisemman tilan periaatteet jokaiseen lukioon. Kiusaamisen ja häirinnän ilmoituskanava otetaan käyttöön syksyllä 2025. Turvallisuusvastaaville ja rehtoreille järjestetään koulutusta turvallisuusasioista.

Kuopion kaupungin koulujen riskien ja vaarojen arvioinnissa ja ennaltaehkäisyssä käytössä on wPro-sovellus. Tämän sovelluksen kautta tehdään myös ilmoitukset työtapaturmista, läheltä piti -ilmoitukset, väkivaltailmoitukset ja uhkatilanneilmoitukset.

Kallaveden lukiolla on oma turvallisuus- ja hyvinvointisuunnitelma, sekä erilliset pelastussuunnitelma ja kriisisuunnitelma. Nämä päivitetään vuosittain. Suunnitelmat löytyvät ope-Intrasta. Kallaveden lukion turvallisuustavastavina toimivat Juha-Pekka Pentikäinen ja Kaisa Pirkonen

Kallaveden lukiolla toimii työhyvinvointipari Laura Ikäheimo ja Jari Simonen. Heidän tehtävänä on edistää työyhteisön hyvinvointia erilaisin toimenpitein ja vastata mm. Kallaveden lukion hyvinvointisuunnitelmasta.

Ensimmäisen vuoden opiskelijat perehdytetään turvallisuusnäkökohtiin opo-paketin yhteydessä ja heille järjestetään turvakävely kiinteistössä. Samoin perehdytetään uudet opettajat. Poistumisharjoituksia koko koululle tehdään lukuvuoden aikana kaksi, syksyllä 2025 ja keväällä 2026.

Ylioppilaskirjoitusten pelastussuunnitelma päivitetään sekä syksyn että kevään yo-kirjoituksia varten ja opettajat perehdytetään suunnitelman sisältöön ennen kirjoituksia.

4.6 OPISKELIJOIDEN OSALLISUUS TOIMINNAN SUUNNITTELUSSA JA KEHITTÄMISESSÄ

Osallisuus ja yhteisöllisyys ovat tärkeä osa lukion toimintakulttuuria, ja ne vahvistavat yksilön ja yhteisön hyvinvointia. Lukiokoulutuksen tavoitteena on, että jokainen opiskelija kokee kuuluvansa itselle merkitykselliseen ja tärkeään yhteisöön. Kuopion lukioissa yhteisöllisyyttä edistetään monenlaisilla toimenpiteillä, mm. myönteisellä ja kannustavalla opiskeluilmapiirillä, ryhmäytymisellä opintojen alkuvaiheessa, ryhmänohjaajien aktiivisella toiminnalla koko opintojen ajan ja koko koulun yhteisillä tilaisuuksilla kuten juhlilla ja erilaisilla teemapäivillä.

Osallisuutta vahvistetaan myös tarjoamalla erilaisia mahdollisuuksia vaikuttaa lukion toimintaan ja kehitykseen sekä omiin valintoihin. Lukion toiminta perustuu opiskelijälähtöisyyteen, joka vahvistaa opiskelijan omaa toimijuutta, kehitystä ja oppimista. Lukion erilaiset toimintatavat rohkaisevat opiskelijoita aktiiviseen toimintaan ja osallistumiseen. Myös opetuksessa hyödynnetään osallisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevia menetelmiä.

Lukuvuonna 2025–2026 opiskelijoiden osallisuuden kehittämisen yhteisiä painopisteitä ovat opiskelijoiden osallistaminen lukuvuosisuunnitteluun sekä Kuopion lukioiden opiskelijakuntien hallitusten yhteistyörakenteiden ja toimintatapojen luominen.

Kallaveden lukion opiskelijakuntaan kuuluvat kaikki koulun opiskelijat. Opiskelijakunta valitsee keskuudestaan hallituksen, jonka tehtävänä on johtaa opiskelijakunnan käytännön toimintaa. Hallituksen nimeämät jäsenet ovat mukana koulun tiimien toiminnassa. Opiskelijakuntatoiminnan pyrkimyksenä on edistää opiskelijoidemme hyvinvointia, turvallisuutta, vaikutusmahdollisuuksia ja viihtyvyyttä koulumme arjessa. Opiskelijakunnan ohjaavana opettajana toimii Eija Venäläinen.

Ensimmäisen vuositason opiskelijoiden ryhmäytymistä, lukio-opintojen aloittamista ja koulussa viihtymistä tuetaan tutortoiminnalla. Toisen ja kolmannen vuoden opiskelijat toimivat lukiossa aloittaneiden vertaisohjaajina järjestäen koulussamme erilaisia yhteisöllisyyttä lisääviä tapahtumia ja tempauksia. Tutoreiden ohjaajana toimivat Mirka Oinonen ja Annika Jonninen.

Kallaveden lukiossa järjestetään jaksoittain ns. kyselytunti, jossa ryhmien edustajat voivat keskustella rehtorien kanssa lukion asioista, antaa palautetta ja esittää kysymyksiä sekä parannusehdotuksia.

Vanhojen päivä ja penkkarit ovat tärkeitä yhteisöllisyyttä lisääviä tapahtumia, joiden suunnittelussa opiskelijat ovat suuresti mukana, samoin abien TJ100-päivä.

4.7 HYVINVOINTIA EDISTÄVÄ LUKIOYHTEISÖN TOIMINTA

Lukuvuonna 2025–2026 kaikissa Kuopion lukioissa perehdytään **Laatuapila -hankkeessa koottuun hyvinvointimalliin** (yhteinen VESO-koulutus) ja otetaan käyttöön lukiolle sopivia toimenpiteitä.

Hyvinvointia edistävän lukioyhteisön ominaisuuksia ovat esimerkiksi seuraavat:

- Opiskelu- ja työympäristö on fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti terve ja turvallinen.
- Ihmiset kohdataan yksilöinä yhteisön tarpeet huomioiden.
- Viestintä on avointa ja saavutettavaa.
- Osallisuutta ja yhteisöllisyyttä vaalitaan (esim. perinteet, yhteiset tapahtumat).
- Lukioyhteisössä on selkeät yhteiset pelisäännöt.
- Työelämätaitoja edistetään hyvinvoinnin näkökulmasta.
- Hyvinvoinnin edistämistä suunnitellaan yhteistyössä.
- Kiusaamista ehkäistään ennalta ja siihen puututaan.
- Välituntiaktiviteetit, istumisen tauottaminen ja ergonomiset työpisteet.
- Hyödynnetään hyvinvointia tukevia ja edistäviä hankkeita (esim. Meijän lukio).
- Seuranta ja arviointia toteutetaan esim. säännöllisesti toteutettavilla hyvinvointikyselyillä.

Meijän lukio – Lukiolaisten koulupudokkuuden ennaltaehkäisy ja hyvinvoinnin tukeminen Itä-Suomessa II (ESR+)

Kuopion lukiot kuuluvat Meijän lukio – Lukiolaisten koulupudokkuuden ennaltaehkäisy ja hyvinvoinnin tukeminen Itä-Suomessa II -hankkeen piiriin. Hankkeen tavoitteena on kehittää koulujen toimintakulttuuria tasavertaiseksi ja yhteisölliseksi ehkäisemällä varhaisessa vaiheessa koulupudokkuutta ja syrjäytymistä sekä mallintaa koulukiinnittymistä ja hyvinvointia. Hanke kehittää, jalkauttaa ja juurruttaa toimintoja osaksi koulun arkea lisäten kokonaisvaltaisesti nuorten osallisuutta. Lisäksi hankeaikana lisätään opetushenkilöstön osaamista ja hyvinvointia sekä huoltajien osallisuutta.

Hankkeen toiminnalla on viisi tavoitetta:

1) Koulujen toimintakulttuurin kehittäminen tasavertaiseksi ja yhteisölliseksi mittaamalla ja mallintamalla koulukiinnittymistä ja hyvinvointia

- 2) Lisätään nuorten koulu yhteisöön kiinnittymistä, vähennetään kohderyhmään kuuluvien koulu-uupumusta ja koulukeskeyttämistä, ehkäistään nuorten syrjäytymistä ja yksinäisyyttä, nivelvaiheen yhteistyö ja sujuva siirtymä huomioiden
- 3) Vahvistetaan nuorten osallisuutta ja minäpystyvyyttä opinnoissa, lisätään nuorten osaamista oppimisesta ja oman koulutyönohjauksesta sekä lisätään nuorten aktiivista toimijuutta osallistaen ja hyvinvointia lisäten
- 4) Lisätään opetushenkilöstön osaamista nuorten koulupudokkuuden varhaisen vaiheen ehkäisemisessä sekä kohdennetaan tukea opetushenkilöstön jaksamiseen
- 5) Lisätään ja vahvistetaan huoltajien ymmärrystä nuorten hyvinvoinnista ja jaksamisesta sekä tuetaan huoltajia nuoren rinnalla kulkemisessa lukio-opintojen aikana.

Hankeen toiminta on suunniteltu erilaisiin teemoihin liittyvien työpakettien ympärille, joiden avulla luodaan tavoitteiden saavuttamista edesauttavia malleja, kehitetään nivelvaiheen opinto-ohjausta ja nuorten siirtymistä peruskoulusta lukioon, tuotetaan osallisuutta lisäävää toimintaa sekä ennaltaehkäistään koulupudokkuutta ja syrjäytymistä. Lisäksi toiminta tukee opiskelijan koulunkäyntiin liittyvää osaamista ja hyvinvointia.

Koulujen toimintakulttuuria kehitetään kouluille jalkautuvien hyvinvointivalmentajien ja nivelvaiheen opinto-ohjaajien avulla. Lisäksi opiskelijoiden ja opettajien osaamista lisätään erilaisten koulutusten myötä.

Edellä mainitut hanketoiminnot jatkuvat vielä lukuvuonna 2025–2026. Hankkeen projektipäällikkönä toimii Sanna Oikari, ja lisäksi hankkeessa toimivat Kuopion alueella hyvinvointivalmentajat Piia Kuusela ja Meiju Tiirikainen sekä nivelvaiheen opinto-ohjaajat Sanna Multala ja Tytti Puuronen.

Kallaveden lukiossa hyvinvointihankeen toimintoja lukuvuodelle 2025 - 26 suunnitellaan ja tarkennetaan syksyllä 2025. Hankkeen tuella yhteistyössä Kallaveden lukiolla toteutetaan mm. Oma uratarina luennot, liikuntatutoreiden koulutusta, hyvinvointivalmentajien jalkautumisia ja vapaa-ajan harrastusten kehittämistä.

4.8 HENKILÖSTÖN OSAAMINEN JA SEN KEHITTÄMINEN

Lukioiden opetushenkilöstön osaaminen on yksi keskeinen laatutekijä. Laatuapila-hankkeessa on koottu uudet **lukion opettajan työn osaamiskuvaukset**, joita käytetään esimerkiksi kehityskeskustelujen tukena.

Opettajien osaamisen kehittämisen tueksi on tänäkin lukuvuonna tarjolla mm. Opetushallituksen, Kuopion kaupungin ja lukiotoimen järjestämiä koulutuksia. Lisäksi monet Kuopion lukioiden hankkeet tarjoavat erilaisia kouluttautumis- ja vertaisoppimisen mahdollisuuksia. Lukuvuonna 2025–2026 Kuopion lukioiden opetushenkilöstön koulutusten keskeisiä teemoja ovat mm. opettajien toimintavalmiudet opiskelijoiden tilanteiden ja haasteiden monimuotoistuksessa sekä tekoälyn pedagogiikka ja haasteet arvioinnissa sekä oppimisen tukeen liittyvät näkökulmat.

Opettajat osallistuvat lukioiden yhteiseen ja koulukohtaiseen kehitystyöhön (aineryhmät ja pedagogiset iltapäivät).

Syksyllä 2025 otetaan kaikissa Kuopion lukioissa käyttöön Uuden opettajan perehdytysmateriaali (Moodle-kurssi).

Pedagogiset valmentajat

Kuopion lukioiden pedagogiset valmentajat toimivat jokaisessa lukiossa kouluttajina ja tutoreina tavoitteenaan kehittää tieto- ja viestintätekniikan hyödyntämistä oppimisen tukena. Lukuvuonna 2025–2026 valmentajat tarjoavat koulutuksia tekoälystä, pelillisyydestä, kuten pedagogisista pakopeleistä ja virtuaalimaailman käytöstä, Moodlen käytöstä, oppimisanalytiikasta, videoiden ja podcastien tuottamisesta ja kaikkineen digitaalisten opetus- ja oppimismenetelmien käytössä. Pedagogisina valmentajina toimivat Matti Lähtevänoja ja Riikka Korosalmi.

Kuopion lukioiden opettajien on mahdollista hakea yksilölliseen pedagogiseen valmennukseen, joka panostaa opettajien henkilökohtaisen valmentamisen kautta opettajien pedagogisten ja digitaitojen kehittymiseen. Pedagoginen valmennus mahdollistaa opettajan näkemisen ja tukemisen yksilönä ja kokonaisvaltaisesti. Valmennuksen ydinajatuksena on samalla huomioida ja tukea opettajan hyvinvointia. Hyvinvoivat opettajat voivat tuottaa hyvinvoivaa opetusta ja koulutusta myös oppijoiden suuntaan. Lukuvuonna 2025–2026 mahdollisuus osallistua tähän prosessiin tarjotaan 1–2 opettajalle / lukio.

Aineryhmäagenttien toiminta

Kuopion lukioiden opettajat valitsevat jokaisessa aineryhmässä yhteistyötä koordinoivan opettajan eli aineryhmäagentin. Yhteensä agentteja on 15. Aineryhmäagenttien tehtävänä on kutsua koolle ja valmistella yhteisiä tapaamisia, tiedottaa aineryhmän jäsenille esimerkiksi ajankohtaisista koulutuksista, suunnitella mahdollinen työelämään tutustumisvierailu sekä toimia aineryhmän linkkinä lukioiden johtotiimin suuntaan. Agenttien yhteistyörehtorina toimii Marjo Partanen/Aurora Hansen.

Lukuvuonna 2025–2026 aineryhmät kokoontuvat kolme kertaa.

Kallaveden lukiolta aineryhmäagentteina toimivat Juha-Pekka Pentikäinen, Jari Simonen, Jari Ukkonen ja Tapio Uusitalo.

Erasmus+-liikkuvuudet

Kuopion kaupungin lukiot muodostavat yhdessä Erasmus+-akkreditoidun liikkuvuuskonsortion. Konsortio järjestää korkealaatuisia liikkuvuustoimintoja ulkomailla sekä Kuopion kaupungin lukioiden henkilöstölle että opiskelijoille. Konsortion akkreditointi on voimassa 31.12.2027 saakka. Akkreditoidun konsortion kansainvälinen toiminta täyttää Euroopan komission laatuvaatimukset.

Akkreditoinnin myötä Erasmus+-liikkuvuuksien rahoitus on taattu akkreditoinnin voimassaoloajalle. Rahoitus liikkuvuuksille haetaan vuosittain.

Konsortion järjestämät kansainväliset liikkuvuustoiminnot tarjoavat Kuopion kaupungin lukioiden henkilöstölle sekä ammatillisia että henkilökohtaisia kehittymismahdollisuuksia. Erasmus+-akkreditoinnin kautta rahoitetaan ensisijaisesti ryhmäliikkuvuuksia, joihin opettaja osallistuu opiskelijaryhmän kanssa. Lisäksi henkilöstöllä on mahdollisuus osallistua job shadowing -jaksolle, opetusjaksolle tai itse valitsemalleen kurssille, mikäli se mahdollistuu kauden rahoituksesta. Henkilöstöä kannustetaan osallistumaan kotikansainvälisyystoimintaan esimerkiksi vastaanottamalla vierailijoita oppitunneille.

Kallaveden lukion vastuuopettaja on Eija Venäläinen.

4.9 TYÖHYVINVOINTI JA SEN KEHITTÄMINEN

Kaikille Kuopion lukioille on valittu työhyvinvointivastaavat. Tyhy-vastaavat päivittävät lukion työhyvinvointisuunnitelman, koordinoivat sen mukaista toimintaa ja seuraavat suunnitelman toteutumista. He osallistuvat yhteisiin koulutuksiin ja tiedottavat työyhteisöä työhyvinvointiin liittyvissä asioissa. Tyhy-pari ideoi työhyvinvointia edistävää yhteistä toimintaa ja osallistaa työyhteisön jäseniä mukaan sen suunnitteluun ja toteutukseen. Tyhy-vastaavat voivat olla mukana myös päivittämässä lukion WPro-riskienhallintasovelluksen tietoja yhdessä rehtorin kanssa.

Työhyvinvoinnin tukemiseksi voidaan tarjota työnohjausta joko tietyille työntekijäryhmille tai lukiokohtaisesti. Työnohjauksen toteuttamiseen on ollut mahdollista hakea myös kaupungin tyhy-rahaa.

4.10 HENKILÖSTÖN OSALLISUUS TOIMINNAN SUUNNITTELUSSA JA KEHITTÄMISESSÄ

Lukioiden henkilöstöä osallistetaan yhteiseen suunnitteluun ja kehittämiseen mm. järjestämällä yhteisiä koulutustilaisuuksia ja yhteisellä tiedottamisella. Lukuvuonna 2025–2026 lukiotoimen yhteisiä tilaisuuksia ovat ainakin VESO-koulutukset 26.8.2025, 4.11.2025 ja 14.1.2026. Laatutyöhön liittyen lukioiden vuosisuunnittelua kehitetään entistä osallistavammaksi.

Kuopion lukiotoimi tarjoaa myös yksilötasolla monipuolisia mahdollisuuksia osallistua kehittämistyöhön erilaisissa vastuutehtävissä. Näitä on tarjolla hankkeissa ja kehittämisprojekteissa sekä lukioiden että koko lukiotoimen tasolla.

Kallaveden lukion työhyvinvointiparina toimivat Laura Ikäheimo ja Jari Simonen. Työhyvinvointipari vastaa yhteisen työhyvinvointisuunnitelman teosta ja sen mukaisen toiminnan koordinoinnista. TYHY-pari osallistuu heille tarjottavaan koulutukseen. Hyvinvointiryhmä Kimppa toimii yhdessä työhyvinvointiparin kanssa ja suunnittelee virkistystoimintaa sekä osallistuu työyhteisön työhyvinvoinnin seurantaan ja tukemiseen.

Kallaveden lukion luokkatiloista on noin puolet pintaremontoitu vuoden 2020 jälkeen. Vaikka kaupungin korjausrakentamishankkeet ovat jäissä, on edelleen tavoitteena saada rakennettua ja korjattua joitain tiloja erityisesti opiskeluhuollon tarpeisiin.

Kallaveden lukion opettajia ja henkilökunnan jäseniä osallistuu aktiivisesti koko lukiotoimen kehittämistyöhön.

5 SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖ JA KUMPPANUUDET

5.1 YHTEISTYÖ TOISTEN LUKIOIDEN KANSSA

NEST-keskus

Kuopion lukiotoimi hallinnoi laajaa NEST-keskusta, joka on Itä-Suomen lukioiden kansainvälistymistä, hanketoimintaa ja työelämäyhteistyötä tukeva verkosto. Lisätietoa [NEST-keskuksen](#) sivuilta.

Viisiapilaverkosto

Kuopion lukiotoimi on mukana viiden lukiokoulutusta järjestävän tahon verkostossa (Viisiapila), joka mahdollistaa lukiokoulutuksen kehittämisen isojen kaupunkien näkökulmasta. Verkoston kuuluvat Kuopion lisäksi Hämeenlinnan, Jyväskylän, Lahden ja Mikkelin lukiokoulutuksen järjestäjät.

LUKE-verkosto

LUKE-verkosto on kaikille lukioille avoin valtakunnallinen ja alueellinen yhteistyöverkosto. LUKE-toiminta tukee lukiokoulutuksen uudistamista ja lukioiden yhteistyötä.

Lukioiden kehittämisverkoston tarkoituksena on edistää lukiokoulutuksen uudistamista, lukiolainsäädännön tavoitteiden toteuttamista sekä vuonna 2021 käyttöön otettujen opetussuunnitelmien toimeenpanoa. Lukioiden opetushenkilöstöä ja johtoa tuetaan toimintakulttuurin muutoksessa sekä pedagogiikan ja oppimisympäristöjen kehittämisessä. Lisäksi kokeillaan ja levitetään lukioiden korkeakoulu- ja työelämäyhteistyöhön ja kansainvälisyyteen liittyviä käytäntöjä ja toimintamalleja.

(<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/luke-lukioiden-kehittamisverkosto>)

Itä-Suomen aluekoordinaattoreina toimivat rehtorit Päivi Kiiski ja Ensio Vatanen. Alueverkosto järjestää koulutuksia sekä yhteisiä LUKE-aamukahveja muutaman kerran lukuvuodessa.

5.2 MUU OPPILAITOS- JA TYÖELÄMÄYHTEISTYÖ

Kuopion alueen toisen asteen koulutuksen yhteistyöryhmä koordinoi vuosittain yhdessä tuotettavia tapahtumia peruskoululaisille ja kehittää nivelvaiheen toimintoja. Kuopion toisen asteen yhteistyöryhmän muodostavat toisen asteen koulutusta tarjoavat oppilaitokset: Kuopion kaupungin lukiot, Savon ammattiopisto, Palvelualan opisto PAOK, Ingmanedu, Kuopion konservatorio, STEP-koulutus ja Pohjois-Savon opisto. Ryhmä kokoontuu 4–5 kertaa vuodessa. Tärkeimpänä tehtävänä on edistää oppilaitosten välistä yhteistyötä ja jakaa ajankohtaisia asioita. Ryhmässä sovitaan avoimien ovien ajankohta sekä huoltajien illan ajankohta ja sisältö. Lukuvuonna 2025–2026 Kuopion lukioiden edustajina ovat lukio-opetuspäällikkö, rehtori Mika Strömberg sekä opinto-ohjaajat Henri Huovinen ja Anne Sívén. [Toisen asteen yhteistyö - Hae lukioon](#)

Kuopion lukioiden työelämä- ja korkeakouluviikko toteutetaan huhtikuussa 2026. Opiskelijat suorittavat yhden viikon aikana työelämään tutustumisen (1. vuositaso) tai korkeakouluopintoja (2. vuositaso).

Lukioiden opettajat toteuttavat työelämä- ja korkeakoulu yhteistyötä **TET-vierailujen** muodossa. Aineryhmäagentit ovat päävastuussa näiden vierailujen toteuttamisessa.

5.3 KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

Erasmus+-akkreditointi mahdollistaa Kuopion kaupungin lukioiden kansainvälisen yhteistyön laajentamisen nykyisestään. Tavoitteena on sekä ylläpitää nykyisiä kansainvälisiä verkostoja että luoda uusia

yhteistyömahdollisuuksia. Kuopion kaupungin lukiot ovat jo luoneet uusia verkostoja ja yhteistyöhankkeita akkreditoinnin mahdollistamien liikkuvuuksien aikana.

Akkreditoinnin ensimmäisten vuosien aikana Kuopion kaupungin lukioille luodaan yhtenäisiä liikkuvuuksien toteuttamiskäytänteitä. Lukuvuonna 2024–2025 kansainvälisyyden laatukriteerien painopisteenä on oppimisen tuki.

Akkreditoinnin kautta järjestettyjen liikkuvuuksien lisäksi Kuopion kaupungin lukioilla on erillisiä Erasmus+ -hankkeita sekä muita kansainvälisiä yhteistyöhankkeita. Lisäksi kotikansainvälisyys on näkyvä osa lukioiden toimintaa. Lukuvuoden 2025 – 2026 tavoitteena on vahvistaa vihreää liikkuvuutta sekä kehittää edelleen osallisuutta niin liikkuvuuksien kuin kotikansainvälisyyden osalta.

Erasmus+-akkreditoinnin koordinoivana opettajana toimii Mari Hahtala-Pirskanen, ja lisäksi kaikille lukioille on valittu omat Erasmus+-vastuopettajat.

Kansainvälisyysasioiden vastuurehtorina toimii Inka Kokkonen.

Kallaveden lukiolla kansainvälisyys on yksi lukion painopistealueista. Vuosikymmenien aikana kansainvälinen toiminta on ollut hyvin monimuotoista. Opiskelijat, jotka ovat mukana erilaisissa kansainvälisissä hankkeissa, saavat siitä yhden tai useamman opintojaksosuorituksen (KV01-04).

Kansainvälisyysryhmä vastaa Kallaveden lukion kansainvälisen toiminnan ja erilaisten kv. kulttuuritapahtumien suunnittelusta ja toteutuksesta.

Joka vuosi oppitunneilla ja koulun tapahtumissa on mukana kansainvälisiä vieraita. Lukiossa vietetään perinteisesti YK:n päivää (24.10.), jolloin ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoille kerrotaan Kallaveden lukion kansainvälisestä toiminnasta.

Kallaveden lukiolla on kaksi eurooppalaista ystävyyskoulua. Saksan Hildesheimissa sijaitseva Himmelsthurin lukio on ollut kumppanikouluna jo vuodesta 1982. Yhteistyö Italian Desenzanossa, Gardajärven rannalla sijaitsevan Liceo Bagattan kanssa alkoi vuonna 2014. Pyrimme järjestämään opintomatkoja näihin kouluihin vuorovuosittain. Lukuvuonna 2025 – 2026 toteutuu vaihto Saksaan ja 2026 – 2027 vaihto Italiaan sekä heidän vastavierailunsa Kuopioon. Opintomatkoja rahoitetaan Erasmus+ akkreditoinnista.

Kallaveden lukio on vuosittain mukana taksvärkkikeräyksessä, jonka tuotto yleensä menee jonkin ulkomaisen kohteen hyväksi. Olemme tehneet pitkään yhteistyötä pohjoismaisen kehitysyhteistyöjärjestön Taksvärkki ry:n kanssa. Tänä lukuvuonna taksvärkkipäivä pidetään perjantaina 15.5. ja tuotto ohjataan opiskelijakunnan päätöksellä Taksvärkki ry:n kautta.

5.4 YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN KANSSA

Kodin ja koulun yhteistyön tavoitteena on

- varmistaa yhteistyössä opintojen sujuminen,
- tukea aikuistuvan nuoren itsenäisyyden ja vastuullisuuden kehittymistä,
- tukea opiskelijan hyvinvointia ja terveyttä sekä

- huolehtia tukea tarvitsevasta opiskelijasta.

Koulun koko henkilöstö tekee yhteistyötä alaikäisten opiskelijoiden huoltajien kanssa tarpeen mukaan. Yhteistyötä voidaan jatkaa myös täysi-ikäisen opiskelijan luvalla. Yhteistyömuotoja ovat esimerkiksi huoltajienillat, koulun juhlat, ryhmänohjaajan yhteydenpito sekä muut tiedotteet koteihin. Oppivelvollisuuden laajeneminen ja uusi lukiolaki ovat entisestään korostaneet yhteistyön ja tiedottamisen merkitystä. Huoltajat osallistetaan koulun toimintaan.

Kaikille Kuopion lukiolaisten huoltajille luodaan Wilma-tunnukset. Wilman kautta huoltajia tiedotetaan kouluun liittyvistä asioista, seurataan poissaoloja ja opintomenestystä sekä kutsutaan koululla järjestettäviin tilaisuuksiin. Wilman kautta myös muu yhteydenpito huoltajien kanssa on luontevaa.

Kallaveden lukiossa yhteistyötä vanhempien kanssa toteutetaan monin tavoin. Tavoitteena on kohdata valtaosa opiskelijoiden huoltajista vuositasoittain järjestettävissä huoltajien- ja kotiväenilloissa. Koulun koko henkilöstö tekee yhteistyötä opintojen sujumiseksi alaikäisten opiskelijoiden vanhempien kanssa tarpeen mukaan. Yhteistyötä voidaan jatkaa myös täysi-ikäisen opiskelijan luvalla. Huoltajat kutsutaan mukaan kakkosvuoden vanhojen tansseihin.

Huoltajienillat järjestetään seuraavasti:

- 1. vuosikurssi: rehtorien kyselytunti Teamsissa tiistaina 19.8. ja varsinainen huoltajienilta tiistaina 28.10.2025
- 2. vuosikurssi: tiistaina 17.2.2026
- 3. vuosikurssi kotiväenilta: tiistaina 11.11.2025 (Teams)

Yhteisessä opiskeluhuoltoryhmä KALORissa on huoltajien edustus.

5.5 MUU YHTEISTYÖ

Kuopion lukiotoimen edustajat ovat olleet aktiivisesti mukana erilaisissa valtakunnallisissa kehittämisryhmissä esimerkiksi OKM:n lainsäädäntötyöhön liittyen. Näitä mahdollisuuksia tullaan jatkossakin hyödyntämään. Lukio-opetuspäällikkö on edustajana Kuntaliiton lukiokoulutuksen järjestäjien verkostossa ja rehtori Mika Strömberg toimii Kuntaliiton lukioirehtoriverkoston kutsuttuna jäsenenä.

Kuopion Klassillinen lukio ja Nilsin lukio ovat jäsenlukioita [Kuopion alueen urheiluakatemiassa](#), joka on Suomen Olympiakomitean hyväksymä huippu-urheiluakatemia. Kuopion alueen urheiluakatemia on maakunnallinen yhteistyöverkosto, jonka tehtävänä on tukea urheilijaopiskelijoiden urheilun ja opiskelun yhteensovittamista.

Kallaveden lukio tekee läheistä yhteistyötä Suomen muiden yrittäjyysopintoja painottavien lukiodien kanssa.

Lukion bisneslinjan myötä yhteyksiä paikallisiin yrityksiin kehitetään edelleen. Pohjois-Savon yrittäjien kanssa sovitaan mm. yritys- ja yrittäjävierailuista, jotka osaltaan lisäävät yritys- ja työelämäntuntemusta. Bisneslinjalla on vakituisia käyntikohteita Kuopion yrityksissä, esim. Pohjois-Savon Osuuspankki, PeeÄssä ja Uusyrityskeskus sekä IKEA.

ORGANISOITUMINEN

6 ORGANISOITUMINEN JA JOHTAMINEN

6.1 JOHTAMISKÄYTÄNTEET JA TOIMINNAN SUUNNITTELU

Lukion toiminnan johtamisesta vastaa rehtori, rehtoritiimi tai rehtori työparinaan apulaisrehtori tai -rehtorit. Rehtorin tehtäviin kuuluvat yleishallinnollinen, pedagoginen ja strateginen johtaminen sekä lukioyhteisön toimintakulttuurin kehittämisen johtaminen. Myös lukiokoulutuksen laadun johtaminen on rehtorin toimenkuvaan liittyvä tehtävä. Usean rehtorin johtamalla Kuopion keskustakampuksella kunkin rehtorin tehtävät ja vastuualueet on määritelty ja sovittu erikseen. Kuopion lukioiden rehtoreiden esihenkilönä toimii lukio-opetuspäällikkö.

Kuopion lukioiden rehtorit muodostavat lukioiden johtotiimin yhdessä lukio-opetuspäällikön ja lukiokoulutuksen hallintosihteerin kanssa. Johtotiimi edustaa Kuopion lukioiden koulutuksen järjestäjää ja tekee yhteistyötä operatiivisessa johtamisessa sekä kehittämistyössä. Tavoitteena on Kuopion lukiotoimen linjakas ja laadukas kehittäminen yhteisen vision ja tavoitteen pohjalta.

Kallaveden lukion rehtorina toimii Ensio Vatanen, luottamusapulaisrehtorit ovat Tiina Karjalainen ja Heikki Ståhlberg.

Rehtoreiden ja koulusihteerin muodostama kansliatiimi kokoontuu viikoittain suunnittelemaan ja koordinoimaan lyhyen aikavälin toimintaa. Kallaveden lukion Kammarissa rehtorit ja opinto-ohjaajat valmistelevat opettajainkokouksia ja veso-päiviä sekä linjaavat ja suunnittelevat koulun pidemmän ajan toimintaa. Kammari kokoontuu noin kerran kuukaudessa. Opettajainkokouksia pidetään jokaisen jakson lopussa ja aina tarpeen mukaan.

Lukuvuoden toimintaa on suunniteltu jo keväällä ja samoin suunnitellaan syksyn 2025 vesossa ja eri tiimeissä. Tiimit tekevät omat toimintasuunnitelmansa. Aineryhmät tekevät opettajien koulutussuunnitelmat. Opiskelijakunta suunnittelee oman toimintansa ja rehtori käy säännöllisesti opiskelijakunnan kokouksissa. Opiskelijakunta voi valita edustajansa koulun tiimeihin. Lisäksi opiskelijat tapaavat rehtoreita joka jaksossa ns. kyselytunnilla.

6.2 TIIMIT JA TYÖRYHMÄT

Kuopion lukiotoimessa toimii yhteisiä työryhmiä, joita on esitelty toisaalla tässä suunnitelmassa (esimerkiksi yhteiset aineryhmät, Erasmus+ ja RO-koordinaattorit).

Myös lukiotasolla henkilöstö ja opiskelijat osallistuvat toiminnan suunnitteluun erilaisten tiimien ja työryhmien kautta, ja näiden toiminnalle määritellään erikseen toimintatavat ja tavoitteet.

Kallaveden lukion jokainen opettaja toimii jossain tiimissä ja sen lisäksi jokainen on myös koulun eri aineryhmien jäsen. Tiimiin tai aineryhmään kuulumisen ja kokoukset ovat osa YS-aikaa. Tiimiin kuulumisesta ei makseta erikseen korvausta; puheenjohtajat saavat TVA-korvauksen. Tiimit ja aineryhmät toimivat itsenäisesti. Lukuvuoden alussa tiimit tekevät toimintasuunnitelman ja tiimien työnjaon ja raportoivat toiminnastaan opettajainkokouksessa. Useimmissa tiimeissä on opiskelijaedustus. Useimmat opettajat kuuluvat lisäksi vuositasoittaiseen ryhmänohjaajien tiimiin, joka suunnittelee ryhmänohjausta jaksoittain.

KALLAVEDEN LUKION TIIMIT

KANSLIATIIMI

Kansliatiimi kokoontuu viikoittain suunnittelemaan lähiajan toimintaa ja tapahtumia. Kansliatiimiin kuuluvat Ensio Vatanen, Tiina Karjalainen, Heikki Ståhlberg ja Veera Heinonen.

KAMMARI

Kammari suunnittelee lukion pidemmän aikavälin toimintaa ja valmistelee asioita mm. opettajainkokouksiin. Ryhmään kuuluvat Ensio Vatanen (PJ), Tiina Karjalainen, Heikki Ståhlberg, Anne Sivé, Annika Jonninen ja Mirva Palviainen. Kammari kokoontuu noin kerran kuukaudessa.

UNESCO-TIIMI

Unesco-tiimin tavoitteena on kehittää Unescon roolia Kallaveden lukiossa lisätä Unescon arvojen näkyvyyttä niin koulun arjessa kuin myös viestinnässä. Tavoitteena on tuoda näkyväksi kaikki se koulun toiminta, joka liittyy Unescon arvoihin. Tiimi pitää esillä koulussa kestävän tulevaisuuden tavoitteita ja tukee tarvittaessa kv-ryhmän toimintaa. Tiimin jatkaa koulumme hyväntekeväisyysprojekteja (esim. lahjoitukset norpalle ja ikimetsille sekä joulukorttikampanja).

Tiimin jäsenet osallistuvat mahdollisuuksien mukaan eri koulutuksiin ja ovat yhteydessä alueen muihin Unesco-kouluihin. Tiimin puheenjohtajana toimii Maija Kukila ja jäseninä Heikki Jantunen, Ritva Kautonen, Anne Väänänen, Elina Antikainen ja Tapio Uusitalo.

KIMPPATIIMI

Kimpan tarkoitus on Ylläpitää työyhteisön hyvinvointia, järjestää virkistystapahtumia ja toimia yhteistyössä työhyvinvointiparin kanssa. Tiimi hoitaa työyhteisön muistamiset ja pyrkii lisäämään yhteisöllisyyttä. Lisäksi tiimi kartoittaa ja kysyy yhteisön jäsenien mielipiteitä työhyvinvointiin ja aktiviteetteihin liittyen.

Tiimin pj. on Jari Simonen. Tiimissä toimivat Kallaveden lukion työhyvinvointipari Laura Ikäheimo ja Jari Simonen sekä jäseninä Pirjo-Riitta Elo, Jonna Kärkkäinen, Pekka Ollikainen, Sanna Parni, Jarmo Päckilä.

KV - TIIMI

KV-tiimin tehtävänä on järjestää ja hoitaa ystävyyskouluhankkeemme Saksan ja Italian kanssa; pitää huolta vaihto-opiskelijoista; ja hoitaa muita kansainväliseen toimintaan liittyviä tehtäviä.

Tiimi toteuttaa vuosittain opiskelijoiden kanssa tehtävää vaihtoa Kallaveden lukioden ystävyyskouluihin. Tiimi järjestää myös Kallaveden lukion YK-päivän juhlan. Ks. Luku 6.3. kansainvälisyys. Tiimin puheenjohtaja on Eija Venäläinen ja jäseninä Satu Huttunen, Annulotta Marjanen, Mirka Oinonen, Eero Ruokolainen ja Pirjo-Riitta Elo.

PEDATIIMI

Tiimin tehtävänä on Kallaveden lukion opetukseen pedagoginen kehittäminen ja mm. Kallaveden lukion pedakahviloiden sisällön suunnittelu. Tiimin puheenjohtaja on Heikki Ståhlberg ja jäseninä aineryhmien puheenjohtajat.

BISNESTIIMI

Bisnestiimin tehtävänä on yrittäjyyskasvatuksen sekä työelämä- ja taloustaitojen vahvistamien Kallaveden lukiassa. Lisäksi tavoitteena on bisneslinjan näkyvyyden lisääminen - pitkän aikavälin tavoitteena saada Kallaveden lukiolle yrittäjyyskasvatuksen valtakunnallinen erityistehtävä.

Tiimin puheenjohtaja toimii Jari Ukkonen ja jäseninä Marika Heiskanen, Laura Ikäheimo, Jaana Kivipato, Elisa Lukka, Pirpa Luomala, Anne Sivéén,

DIGITIIMI

Tiimin tehtävänä on tietoteknisen tuen antaminen opettajille ja opiskelijoille, YO-kirjoitusten tekninen toteutus ja lukiolaiskannettavien hallinnointi. Lisäksi heidän vastuullaan on Abitti-koejärjestelmän pyörittäminen. Tiimin muodostavat Mika Leikas, Juha-Pekka Pentikäinen ja Kaisa Pirkonen.

MARKKINOINTITIIMI

Tiimin tehtävänä on huolehtia koulun brändin kehittämisestä ja markkinoinnista Tiimiin kuuluvat Annika Jonninen, Pirpa Luomala (some), Mirva Palviainen, Anne Sivéén ja Riikka Vänskä (some). Lisäksi Mirka Oinonen ja tutoropiskelijat osallistuvat koulun markkinointiin ja esittelyyn.

6.3 HANKKEET

Kuopion lukiokoulutuksen yhteiset hankkeet lukuvuonna 2025–2026:

- EUKK124 ja EUKK130 Erasmus+ - akkreditointi (luvut 5.1, 6.3)
- KOP5256 Lukio-opiskelijoiden oppimisen tuen kehittäminen ja vahvistaminen (OPH)
- KOP5266 Meijän lukio (ESR) (luku 4.6)
- KOP5261 Pelillistämistä lukioon (OPH) (luku 3.2.1)
- KOP5262 Lupaus – Kuopion lukiopajan kokonaisvaltaisen valmennusmallin kehittämishanke (ESR) (luku 4.3)

Kaupungin taloudellisen tilanteen vuoksi ei ole lupa hakea uusia hankkeita lukuvuonna 2025 – 2026.

7 RESURSSIT

7.1 TALOUS

Opetukseen käytettävän resurssin eli henkilöstömenojen käyttöä suunnitellaan annettujen linjausten mukaisesti. Rehtoreiden yhteissuunnittelun avulla varmistetaan tarkoituksenmukainen opintotarjonta ja ryhmäkokoo annettujen talousraamien mukaisesti. Toimenpiteitä ovat esimerkiksi

- opetustarjonnan suunnittelu opintotarjotinryhmässä
- talouden ajantasainen seuranta
- lukio-opetuspäällikön talouspalaverit
- käyttötalouden laskentamallien kehittäminen
- tarkoituksenmukainen rekrytointi

Tuntikehyksen käytön erittely on esitetty erillisessä laskentataulukossa.
20.9.2025mukaan:

Kallaveden lukiossa annetaan opetusta 480 opintojakson verran, joista kahdeksan käytetään samanaikaisopetukseen. Kaikkiaan tuntikehystä käytetään 575 opintojaksoa (a 2 op). Tuntikehyksen käytön erittely on esitetty erillisessä laskentataulukossa.

Varsinaisten opiskelijoiden määrä (20.9.2025):

1. vuosikurssi (25): 164
2. vuosikurssi (24): 162
3. vuosikurssi (23): 162
4. vuosikurssi (21): 43

Yhteensä varsinaisia opiskelijoita: 531

Kahden tutkinnon suorittajia on Kallaveden lukiossa 8.

Ryhmänohjausryhmiä on 1 - 3 vuositasolla kullakin 6, neljännellä vuositasolla 1.

7.2 HENKILÖSTÖ

Kuopion kaupungin lukiotoimen hallinnossa keskeisenä tukena lukioille toimivat lukio-opetuspäällikkö, hallintosihteeri Mervi Parviainen, hankesihteeri Sami Kinnunen ja pedagoginen valmentaja Matti Lähtevänoja. Lisäksi erilaisten hankkeiden kautta Kuopion lukiokoulutuksessa työskentelee vuosittain myös muita henkilöitä, joita on esitelty toisaalla tässä suunnitelmassa.

Lukiokoulutuksen henkilöstön osaamisen kehittäminen on tavoitteellista ja henkilökohtaista. Opettajien yhteistyötä tiivistetään aineryhmien sisällä ja niiden välillä. Koulutustarpeista ja arjen sujuvuudesta keskustellaan kehityskeskusteluiden yhteydessä ja haasteisiin etsitään ratkaisuja yhdessä.

Kallaveden lukiossa on lukuvuonna 2025 - 26 yhteensä 32 opettajaa (+ rehtori), joista 3 määräaikaista.

7.3 FYYSINEN OPPIMISYMPÄRISTÖ

Kuopion kaupungissa on kuusi päivälukiota ja yksi aikuislukio. Opetusta toteutetaan kuudessa eri toimipisteessä. Lukioden tilat ovat eri-ikäisiä ja kunnoltaan hyvinkin erilaisia. Tiloista ja niiden kunnostamisesta vastaa Kuopion tilakeskus.

Lukioiden fyysisiä oppimisympäristöjä on uusittu ja niitä kehitetään olemassa olevien tilojen ja resurssien puitteissa. Ainakin kaikkien laajempien korjaustöiden yhteydessä oppimisympäristön kalustusta pyritään ajanmukaistamaan laadukkaan opetuksen mahdollistamiseksi.

Kallaveden lukiossa on tehty koulukiinteistön kunnostustöitä useamman vuoden ajan alkaen. Luokkien pintaremontoinnilla pyritään jatkamaan koulun käyttöikää hieman eteenpäin. Tavoitteena on, että kunnostustöitä jatkettaisiin myös keväällä ja kesällä 2026 koulurakennuksen 3. kerroksessa, jonne olisi tarkoitus tehdä opiskeluhuollon työtiloja. Samalla kun tiloja korjataan, pyritään lisäämään myös opiskelijoiden viihtyvyyttä mm. hankkimalla yhteisiin tiloihin uusia kalusteita.

Kuopion kaupungin talouden tasapainottamisohjelmasta johtuen lukioiden tilatarveselvitystä ei ole toistaiseksi jatkettu. Kuitenkin vuonna 2025 tehdyssä palvelurakenneselvityksessä oli mainittu myös Kallaveden lukio perusopetuksen tilatarpeen yhteydessä. Selvityksessä esitettiin, että Kallaveden lukion tilat saneerattaisiin perusopetuksen tarpeisiin ja Kallaveden lukio siirtyisi joihinkin muihin tiloihin. Se, mitä ne muut tilat voisivat olla, ei selvityksessä otettu selkeää kantaa. Todennäköistä on, että Kallaveden lukio jatkaa edelleen toimintaansa Maaherrankatu 2:ssa vielä useiden vuosien ajan.

Kallaveden lukion koulukirjastoa ja sen lainaustoimintaa kehitetään edelleen lukuvuoden aikana. Opiskelijoiden toiveita kirja- ja materiaalihankinnoista pyydetään opiskelijakunnan kirjastovastaavilta. Heidän kanssaan keskustellaan, miten opiskelijakunta toivoo kirjaston käyttöä tehostettavan. Koulukirjastosta vastaa Mirka Oinonen.

7.4 TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIikka

Tieto- ja viestintätekniikan opetuskäyttöä kehitetään opetussuunnitelman liitteenä olevan [kehittämissuunnitelman](#) pohjalta. Verkostomaiset hankkeet tukevat kehitystyötä. Lukiokoulutuksessa on pedagoginen tiimi, joka tukee jokaisen lukion opettajakuntaa ja teknisiä asiantuntijoita. Tiimiin kuuluvat lukuvuonna 2025–2026 Matti Lähtevänoja ja Riikka Korosalmi.

Kallaveden lukiossa toimii kolme TVT-vastaavaa (Mika Leikas, Juha-Pekka Pentikäinen ja Kaisa Pirkonen). He toimivat samalla myös digitutoreina, jotka auttavat ja kehittävät tietotekniikan opetuskäyttöä.

TVT-opossa ensimmäisen lukiojakson aikana opetellaan mm. koulun tietojärjestelmien haltuun ottamista (O365), Abitti-järjestelmää ja kurssikokeissa ylioppilaskokeita varten. Tämä parantaa opiskelijoiden TVT-taitoja ja valmistaa heitä digitaaliseen ylioppilaskokeeseen.

Aineenopettajat huomioivat tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön omassa työssään siten, että käytetyt ratkaisut palvelevat opiskelijan oppimista ja tulevaisuuden taitoja. Uusia oppimisalustoja testataan ja kokemuksia niiden käytöstä levitetään opettajien ja aineryhmien kokouksissa.

ARVIOINTI

8 TOIMINNAN LAADUN ARVIOINTI

Toiminnan laadun arviointi on keskeinen osa lukiokoulutuksen laadun varmistusta. Osana laatukulttuuriin ja laadunhallinnan prosessien kehittämistä Kuopion lukioissa etsitään ja kokeillaan myös uusia tapoja, menetelmiä ja työkaluja toiminnan laadun arvioinnissa. Laadunhallintaan kuuluu systemaattisuus ja tavoitteellisuus. Lukioyhteisön toiminnan arvioinnissa keskeistä on, että arviointi kohdistuu toiminnan kannalta merkityksellisiin asioihin ja että arvioinnin tuloksia hyödynnetään suunnitelmallisesti toiminnan kehittämisessä.

Lukuvuonna 2025–2026 Kuopion lukioiden laatutyön tavoitteita ovat:

- Jatketaan lukiokoulutuksen yhteisen laadunhallinnan järjestelmän rakentamista ja selvitetään erilaisten laadunhallinnan työvälineiden tarjoamia mahdollisuuksia.
- Vakiinnutetaan käyttöön arvioinnin vuosikello, joka tukee kyselyjen ja tulosten analysoinnin ajallista synkronisointia.
- Toteutetaan vuosikellossa määritellyt arvoinnit ja analysoidaan niiden tuloksia osana kehittämistä ja laadunhallintaa.
- Arvioidaan lukioiden vuosisuunnitelmien tavoitteiden toteutumista lukuvuoden lopulla lukiotoimen tasolla johtotiimissä sekä lukioittain. Arviointikohteiksi valitaan lukuvuosittain yhteisesti sovittuja osa-alueita.
- Osallistutaan Laatuapila-verkoston vertaisarviointiin (ks. Luku 2.3 Lukiokoulutuksen laatustrategia)

8.1 OPETUKSEN JA OPPIMISEN LAADUN ARVIOINTI

Oppimisen arvioinnilla on monia tehtäviä. Arvioinnin avulla osoitetaan opiskelijan osaamistaso, motivoidaan opiskelijan oppimista ja tuetaan oppimisprosesseja. Arvioinnissa pyritään hyödyntämään monipuolisia arviointimenetelmiä ja huomioimaan laaja-alaisesti opiskelijan oppimista, osaamista ja työskentelyä. Myös opiskelijan itsearviointi sekä opiskeluryhmässä toteutettava vertaisarviointi ovat osa oppimisen arviointia.

Opetuksen laatua arvioidaan opintojaksopalautteilla, lukiokohtaisilla kyselyillä sekä oppimistulosten arvioinneilla. Laatuhankeiden tavoitteena on parantaa opetuksen tasalaatuisuutta ja oppimisen edellytyksiä vahvistamalla opettajien osaamista. Lukuvuonna 2025–2026 otetaan käyttöön opintojaksojen palautetyökalu.

Kuopion lukioiden yhteisillä laajoilla opiskelijakyselyillä arvioidaan mm. opetuksen laatua ja opetussuunnitelman tavoitteiden toteutumista. Tulokyselyyn vastaavat ensimmäisen, olokyselyyn toisen vuoden ja päättökyselyyn lukion päättävät opiskelijat.

8.2 TYÖYHTEISÖN TOIMINNAN LAADUN ARVIOINTI

Työyhteisön toiminnassa toisten oikeuksien ja velvollisuuksien kunnioittaminen, selkeys, yhteinen sitoutuminen hyvän työilmapiirin ylläpitämiseen, tiedon ja osaamisen riittävä jakaminen sekä avoin ja turvallinen keskustelukulttuuri ovat keskeisiä työyhteisön laadukkaan toiminnan edellytyksiä. Työyhteisön toiminnan arvioinnissa pyritään ajantasaisuuteen, monipuolisuuteen ja avoimuuteen. Työyhteisön toimintaa arvioitaessa kiinnitetään huomiota työtyytyväisyyteen, työilmapiiriin ja työyhteisön toimivuuteen. Koko lukioyhteisön osallisuus huomioidaan työyhteisön toiminnan arvioinnissa ja kehittämisessä.

Rehtorit arvioivat työyhteisön toimintaa yksilö- ja ryhmänäkökulmasta osana säännöllisiä kehityskeskusteluja. Myös uusien henkilöiden kanssa käytävissä tulokeskusteluissa ja lähtijöiden lähtökeskusteluissa saadaan tietoa työyhteisön toiminnan ja johtamisen laadusta.

8.3 JOHTAMISEN LAADUN ARVIOINTI

Johtamisen laadun arvioinnissa pätevät samat tavoitteet kuin työyhteisön laadun arvioinnissa. Kuopion lukiotoimessa lukuvuonna 2025 – 2026 johtamisen laadun arviointiin etsitään uusia, sopivia työkaluja.

8.4 SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖN LAADUN ARVIOINTI

Kuopion lukioilla on erilaisia sisäisiä ja ulkoisia sidosryhmiä. Opiskelijoiden huoltajat ovat lukioden keskeinen sidosryhmä, ja sen lisäksi eri lukioissa on myös muita sidosryhmiä lukion oman tarpeen mukaan. Sidosryhmäyhteistyössä tavoitteena on avoin vuorovaikutus ja molempien tahojen pyrkimys ymmärtää toisen osapuolen odotuksia sekä tarkastella yhteistyötä molempien osapuolten näkökulmasta.

Sidosryhmäyhteistyön laadun arvioinnissa pyritään ymmärtämään, millainen yhteistyö on kummankin osapuolen kannalta tarkoituksenmukaista ja onnistunutta, ja arvioidaan yhteistyötä näistä tekijöistä käsin. Sidosryhmäyhteistyön laadun kehittämisessä ja arvioinnissa ylläpidetään aktiivista vuorovaikutusta sekä hyödynnetään erilaisia yhteisiä tilaisuuksia, kyselyitä ja palautekanavia. Osana lukioden laatukulttuurin kehittämistä haetaan soveltuvia menettelytapoja sidosryhmien osallistumiseksi laadun varmistukseen ja kehittämiseen.

8.5 MUUT ARVIOINNIT JA MITTAUKSET

Kuopion lukioissa osallistutaan Kuopion lukiotoimen toteuttamiin, sidosryhmäyhteistyönä toteutettaviin sekä lukiotoimijoille valtakunnallisella tasolla järjestettäviin arviointeihin ja mittauksiin erikseen sopien lukuvuoden aikana. Lukuvuonna 2025–2026 osallistumme Suomen lukiolaisbarometri-tiedonkeruuseen, jonka toteuttaa Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö Otus sr yhteistyössä Suomen Lukiolaisten Liiton kanssa.

LUKUVUODEN 2025–2026 TAPAHTUMAT

Kuopion lukioissa toteutetaan lukuvuoden 2025–2026 aikana monia koulun toimintaan kuuluvia tapahtumia ja tilaisuuksia. Suurin osa näistä toteutuu koulupäivän aikana ja koulun tiloissa, mutta mukana on myös muualla ja muuhun kellonaikaan toteutettavia tapahtumia (esimerkiksi retket ja leirikoulut).

Yksityiskohtainen listaus ja kuvaukset näistä löytyvät lukion kotisivujen kalenterista osoitteesta

[Tapahtumakalenteri - Kallaveden lukio](#)

Lukuvuosi 2025-2026

Käsittely

Lukio	Kallaveden lukio		
Käsittely	Koulun työyhteisö/opettajakunta	Pvm, §	6.8.2025
Allekirjoitukset			
Päiväys	26.9.2025	Rehtori	
Päiväys	2025	Opetusjohtaja	

KOULUN TYÖAIKA

Työaika	Lukuvuoden työaika		lomat/vapaapäivät	
	Alkaa	Päättyy	Alkaa	Päättyy
Syyslukukausi	7.8.2025	22.12.2025	13.10.2025	17.10.2025
Kevätlukukausi	7.1.2026	30.5.2026	23.12.2025	6.1.2026
			2.3.2026	6.3.2026

Jaksojärjestelmä	Alkaa	Päättyy	Koulupäiviä
I	7.8.2025	26.9.2025	37
II	29.9.2025	24.11.2025	36
III	25.11.2025	29.1.2026	37
IV	30.1.2026	30.3.2026	37
V	31.3.2026	30.5.2026	41

sis.TYKO-viikon

Yht. 188

Muutos 26.9.2025

TUNTIKEHYKSEN KÄYTTÖ
LV. 2025-2026
Käytössä oleva kokonaiskehys (arvio) 621,00
Tuntikehyksen käyttäminen

luokkaopetukseen	484,00
luokkaopetuksen kerointunnit	48,40
tukiopetukseen	0,00
tukiopetuksen kerointunnit	0,00
demonstraatiotunteihin	6,00
demonstraatiotuntien kerointunnit	0,60
kerhotoimintaan	0,00
opettajien erityistehtäviin nyt	78,46
opettajien erityistehtäviin myöhemmin käytettäväksi	3,40
muu varaus	
Yhteensä	620,86

Selvitys erityistehtävätuntien käytöstä

OPETUKSEEN	38,80	
LR-TVT	6,00	IT-vastaavat
LR-KI	1,00	Kirjastonhoito
LR-KL	3,60	Kokoelmien hoito
LR-MH	1,00	Musiikkiesitykset
LR-OX	1,50	OPKH, MU
LR-OU	0,00	OU opinto-ohjaus
LR-RO	17,06	RO ryhmänohjaus
LR-TH	1,00	Taidekasvatus
LR-YO	0,00	YO-kokeet syksy
LR-KV	0,50	Akkreditointivastuu
LR-AX	2,00	Tutorit
LR-AV	0,00	AV-vastuu
LR-AX	0,00	Taideproduktiot
LR-AX	2,00	Erityinen koulutust.
LR-HA	4,00	Hankevastuu
YHTEENSÄ	78,46	

ku, mu, li, ti 0,5 -0,3

bisnes linjanveto ja ro:t 0,5

22,60 muut tehtävät

jätetään myöhemmin

käytettäväksi

3,40

Erityistehtävätunnit yhteensä 81,86

Koulun laskennalliset lukioresurssitunnit

$$12,00 + (\underline{522} \text{ opp.} \times 0,13 \text{ vuosiviikkotuntia}) = \underline{81,86} \text{ vuosiviikkotuntia}$$

Luokkaopetukset opintojaksot:
Pakolliset opintojaksot 314
Valinnaiset opintojaksot 132
Paikalliset opintojaksot 38
Erityistehtävään liittyvät kurssit 0
Yhteensä: 484